

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: piątek, 05, lipiec 2024 11:31
Tomasz Smaś
Odśloni: 1117

Decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego wzbogaciła się o nowe elementy. Wśród nich znalazły się Pochód Gwarkowski w Tarnowskich Górach, obchody Dnia Hutnika i tradycje hutnicze, tradycje kulturowe regionu opoczyńskiego oraz wycinanka świętokrzyska. Obecnie lista liczy już 97 wpisów, dokumentujących żywe tradycje, zwyczaje i umiejętności przekazywane z pokolenia na pokolenie.

Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego

Polska, ratyfikując Konwencję UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego, zobowiązała się do inwentaryzacji i dokumentacji przejawów tego dziedzictwa na swoim terytorium. Lista prowadzona przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego we współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa jest realizacją tego obowiązku. Wszystkie środowiska związane z tradycjami, rzemiosłem, muzyką, obrzędami i innymi przejawami działalności człowieka mogą zgłaszać swoje zjawiska do wpisu na listę.

Pochód Gwarkowski w Tarnowskich Górach

Pochód Gwarkowski to barwny korowód przemierzający ulice Tarnowskich Gór podczas corocznego święta „Gwarki”, organizowanego na początku września. Pierwsza edycja odbyła się w 1957 roku z inicjatywy Antoniego Gładysza. Wydarzenie nawiązuje do tradycji festynów i parad górniczych z początku XX wieku, a jego uczestnicy wcielają się w historyczne postaci, dbając o autentyczność strojów.

Współczesny Pochód Gwarkowski prezentuje założycieli, zasłużonych mieszkańców oraz wydarzenia z przeszłości Tarnowskich Gór. Uczestnicy reprezentują także wielokulturowość miasta, pokazując trzy główne wyznania religijne – katolików, ewangelików i żydów. Przygotowania do pochodu trwają cały rok, obejmując prace nad scenariuszem, szycie strojów oraz rekrutację grup rekonstrukcyjnych.

Obchody Dnia Hutnika i tradycje hutnicze

Dzień Hutnika, obchodzony 4 maja, jest okazją do uczczenia pracowników hut żelaza i metali nieżelaznych oraz środowiska akademickiego związanego z metalurgią. Tradycja ta sięga XIX wieku, a święto związane jest z dniem św. Floriana, patrona hutników.

Obchody obejmują zarówno uroczystości religijne, jak i wydarzenia ludyczne, takie jak festyny, karczmy piwne czy babskie combry. Uroczystości odbywają się w zakładach pracy, kościołach, a także na uczelniach, takich jak Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Politechnika Śląska i Politechnika Częstochowska. Kultura hutnicza obejmuje także tradycje muzyczne, zakładowe orkiestry oraz ceremonie ślubowania.

Tradycje kulturowe regionu opoczyńskiego

Region opoczyński, kształtowany przez lokalne osadnictwo, przemysł i podział dóbr dworskich, zachował bogate tradycje ludowe. Na północno-zachodnich obszarach regionu, gdzie koncentrują się dawne wsie królewskie i biskupie, przetrwały wyjątkowe obrzędy, wierzenia, pieśni oraz tańce. Haft krzyżykowy, charakterystyczny dla tego regionu, zdobi koszule, poszewki, obrusy i chusteczki, a tkactwo dekoracyjne nadal odgrywa ważną rolę.

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: piątek, 05, lipiec 2024 11:31
Tomasz Smaś
Odsłony: 1117

Wycinanka świętokrzyska

Wycinanka świętokrzyska, inspirowana wycinanką rawsko-opoczyńską i podlaską, cechuje się prostymi formami geometrycznymi. Tradycyjnie wycinanki te służyły jako ozdoba wiejskich domów, a obecnie są cenione przez kolekcjonerów sztuki ludowej. Współczesne wycinanki świętokrzyskie wyróżniają się narracyjnym stylem, przedstawiającym postaci z legend świętokrzyskich, takich jak baba jaga i diabeł.

Współczesne wycinanki charakteryzują się jedno- lub dwuosiową kompozycją i rytmicznością wzorów. Często wykorzystywanym motywem jest drzewo życia. Współczesne wycinanki świętokrzyskie pełnią funkcję nie tylko dekoracyjną, ale także edukacyjną, promując tradycje i legendy regionu.

Znaczenie Krajowej Listy Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego

Lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego jest ważnym narzędziem dokumentującym i promującym żywe tradycje naszego kraju. Dzięki niej możemy chronić i przekazywać unikalne dziedzictwo kolejnym pokoleniom. Więcej informacji na temat dziedzictwa niematerialnego można znaleźć na stronie www.niematerialne.nid.pl.

Źródło: NID